

ПрАТ “ВНЗ “МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ”

Навчально-науковий інститут права імені князя Володимира Великого

МАУП

Кафедра адміністративного, фінансового та банківського права

Затверджую:

Директор Навчально-наукового
інституту права ім. князя
Володимира Великого

Схвалено на засіданні кафедри
адміністративного, фінансового
та банківського права
Протокол № 1 від 28.08.2025 р.
Завідувач кафедри

Микола ЗУБРИЦЬКИЙ

“ ” 2025 р.

Юлія ЛІСОВСЬКА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА»

Спеціальності: **081 Право**

Освітнього рівня: **другий (магістерський) рівень**

Освітньої програми: **081«Право»**

Спеціалізація: _____

Розробник силябусу навчальної дисципліни:

Лісовська Юлія Петрівна - кандидат юридичних наук, завідувач кафедри адміністративного, фінансового та банківського права _____
(підпис)

Викладач:

Лісовська Юлія Петрівна - кандидат юридичних наук, завідувач кафедри адміністративного, фінансового та банківського права _____
(підпис)

Силябус розглянуто на засіданні кафедри адміністративного, фінансового та банківського права

Протокол від 28.08.2025 р. № 1

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Актуальні питання інформаційного права
Шифр та назва спеціальності	081 Право
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Вибіркова
Кількість кредитів і годин	3 кредити / 90 год Лекції : 16 Семінарські заняття: 16 Самостійна робота студентів: 58
Терміни вивчення дисципліни	II семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	залік
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-admin-prava.html

1 Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

	Лісовська Юлія Петрівна
	Кандидат юридичних наук
	Завідувач кафедри адміністративного, фінансового та банківського права
Дисципліни, які викладає НПП	Бюджетне право, Інформаційне право, Правові основи фінансово-грошової системи України, Актуальні питання інформаційного права
Напрями наукових досліджень	Адміністративне право та кібербезпека
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	ORCID: https://orcid.org/0000-0001-9278-4487 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=4S59j4cAAAAJ&hl=uk
Контактна інформація викладача:	
Е-mail:	julisipusik@gmail.com
Контактний тел.	+38 (096)-077-88-59
Телефон кафедри	(044) 490-95-21
Портфоліо викладача на	https://maup.com.ua/ua/pro-

сайті кафедри/Інституту/Академії	akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-admin-prava/lisovska-yuliya-petrivna.html

1.1 Анотація курсу.

Курс «Актуальні питання інформаційного права» є вибірковою дисципліною для здобувачів другого рівня вищої освіти за спеціальністю 081 Право галузі знань 08 Право. Курс вивчається протягом 2-го семестру обсягом 3 кредити ECTS (лекції – 16 годин, семінарські – 16 годин, самостійна робота – 58 годин). Дисципліна «Актуальні питання інформаційного права» спрямована на формування глибоких теоретичних знань щодо сучасних тенденцій, концепцій і проблем розвитку інформаційного права як окремої галузі правової науки, зокрема опанування норм права, що регулюють суспільні відносини у сфері створення, збирання, зберігання, використання, поширення та захисту інформації в умовах цифрової трансформації суспільства. Значна увага приділяється проблемам правового забезпечення інформаційної безпеки, захисту персональних даних, регулювання діяльності у сфері електронних комунікацій, цифрового контенту та кіберпростору.

1.2 Предмет вивчення курсу.

Предметом навчальної дисципліни «Актуальні питання інформаційного права» є сукупність теоретичних, нормативно-правових, організаційних та практичних аспектів правового регулювання суспільних відносин, що виникають у процесі створення, збирання, зберігання, поширення, використання та захисту інформації в умовах цифрової трансформації суспільства.

1.3 Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системних знань про правове регулювання інформаційних відносин, розвиток навичок застосування норм інформаційного законодавства у практичній діяльності, а також здатності аналізувати сучасні виклики у сфері інформаційної безпеки, цифровізації та захисту прав людини в інформаційному суспільстві.

1.4 Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- Ознайомлення з теоретичними основами інформаційного права та його розвитком в умовах цифровізації.
- Визначення правового статусу суб'єктів інформаційних відносин.
- Дослідження проблем забезпечення інформаційної безпеки та кіберзахисту.
- Вивчення національного та міжнародного інформаційного законодавства.
- Розгляд проблем захисту персональних даних і приватності.
- Аналіз інформаційних правопорушень та юридичної відповідальності.
- Формування практичних навичок застосування норм інформаційного права.

1.5 Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни:

Пререквізити:

«Сучасні проблеми адміністративного права та процесу» («Актуальні питання інформаційного права» тісно пов'язане з дисципліною «Сучасні проблеми адміністративного права та процесу», оскільки інформаційні відносини значною мірою регулюються нормами публічного права, передусім адміністративного

(контроль за інформаційними потоками, доступ до публічної інформації, діяльність суб'єктів владних повноважень).

«Актуальні проблеми міжнародного права» («Актуальні питання інформаційного права» тісно пов'язане з дисципліною «Актуальні проблеми міжнародного права», оскільки дає розуміння міжнародних стандартів у сфері кібербезпеки, захисту персональних даних, свободи слова та цифрових прав людини.

«Актуальні проблеми конституційного права України» («Актуальні питання інформаційного права» тісно пов'язане з дисципліною «Актуальні проблеми конституційного права України» як основа для аналізу конституційних прав на інформацію, приватність та свободу вираження поглядів.

Постреквізити:

«Актуальні проблеми теорії держави і права» («Актуальні питання інформаційного права» тісно пов'язане з дисципліною «Актуальні проблеми теорії держави і права», тому що знання з інформаційного права поглиблюють розуміння сучасних правових інститутів, цифрового правопорядку, еволюції прав людини у сфері інформації, що безпосередньо пов'язано з теоретико-правовими дослідженнями.

«Теорія і практика аргументації» («Актуальні питання інформаційного права» тісно пов'язане з дисципліною «Теорія і практика аргументації», бо володіння інформаційно-правовими знаннями дає змогу формувати правові позиції й аргументи в контексті цифрових доказів, медіа-комунікації та кіберправових спорів.

«Актуальні проблеми взаємодії правоохоронних органів у сфері протидії кримінальним правопорушенням» («Актуальні питання інформаційного права» тісно пов'язане з дисципліною «Актуальні проблеми взаємодії правоохоронних органів у сфері протидії кримінальним правопорушенням», оскільки дисципліна «Актуальні питання інформаційного права» створює підґрунтя для розуміння питань збору, збереження та використання електронних доказів, кіберрозслідувань і захисту інформації у правоохоронній діяльності.

Компетентності та програмні результати навчання:

Здобувачі мають знати:

- сутність, предмет та систему інформаційного права;
- основні принципи правового регулювання інформаційних відносин;
- нормативно-правову базу України у сфері інформації, цифровізації та кібербезпеки;
- правовий статус суб'єктів інформаційних відносин;
- механізми захисту інформаційних прав і свобод людини;
- особливості правового регулювання доступу до інформації, захисту персональних даних та інформаційної безпеки;
- міжнародні стандарти у сфері інформаційного права.

Здобувачі мають уміти:

- застосовувати норми інформаційного законодавства у практичній діяльності;
- аналізувати правові ситуації у сфері інформаційних відносин;
- здійснювати правову оцінку діяльності суб'єктів інформаційної діяльності;
- виявляти та аналізувати правові проблеми у сфері цифровізації та кібербезпеки;
- формулювати обґрунтовані правові висновки та пропозиції;
- використовувати сучасні інформаційні технології у професійній діяльності.

2. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-правові засади та інститути інформаційного права

Тема 1. Інформаційне право як галузь права: предмет, метод, принципи

Тема «Інформаційне право як галузь права: предмет, метод, принципи» вивчає передумови виникнення інформаційного права, його предмет і метод правового регулювання; місце в системі національного права; основні принципи (доступності, достовірності, захисту інформації, інформаційної безпеки); структура і система галузі. Мета вивчення: сформулювати теоретичне розуміння інформаційного права як самостійної галузі, усвідомити її значення в умовах цифрової трансформації суспільства.

Тема 2. Джерела інформаційного права України та міжнародні стандарти

Тема «Джерела інформаційного права України та міжнародні стандарти» розглядається Конституція України, закони та підзаконні акти, міжнародні договори (Конвенція №108+, GDPR, документи Ради Європи та ООН), судова практика; співвідношення національного й міжнародного регулювання. Мета вивчення: навчитися орієнтуватися у джерельній базі інформаційного законодавства, розуміти його інтеграцію в міжнародний правовий простір.

Тема 3. Правовий статус суб'єктів інформаційних відносин

Тема «Правовий статус суб'єктів інформаційних відносин» окреслює коло суб'єктів: держава, громадяни, юридичні особи, власники та розпорядники інформації; їх права, обов'язки, обмеження відповідальності; особливості правосуб'єктності у цифровому середовищі. Мета вивчення: сформулювати уявлення про правове становище учасників інформаційних відносин і практичні механізми реалізації їхніх прав.

Тема 4. Правовий режим інформації та доступ до неї

Тема «Правовий режим інформації та доступ до неї»: характеризується класифікація видів інформації — публічна, службова, конфіденційна, персональні дані, державна таємниця; механізми реалізації права на доступ; проблеми обмеження інформації. Мета вивчення: засвоїти поняття та критерії визначення правового режиму інформації, навчитися застосовувати норми законодавства про доступ до неї.

Тема 5. Захист персональних даних і право на приватність

Тема «Захист персональних даних і право на приватність», в якій розкривається поняття персональних даних, принципи їх обробки, функції володільців і розпорядників даних; норми законів України, Директиви ЄС і GDPR; практика українських і міжнародних органів. Мета вивчення: зрозуміти механізми захисту приватного життя та персональних даних у правовому полі України та ЄС, навчитися застосовувати їх у практичних ситуаціях.

Змістовий модуль 2. Сучасні виклики, кібербезпека та технологічні аспекти інформаційного права

Тема 6. Інформаційна безпека та кіберправо

Тема «Інформаційна безпека та кіберправо» розглядає поняття та систему інформаційної безпеки, правові засади кіберзахисту; міжнародно-правові стандарти (Будапештська конвенція, документи ООН); правові наслідки кіберзлочинів. Мета вивчення: сформулювати у студентів розуміння ролі права у забезпеченні інформаційної безпеки держави, суспільства та особи; навчити оцінювати правові ризики у сфері кібербезпеки.

Тема 7. Правові аспекти інтернет-комунікацій та медіа

Тема «Правові аспекти інтернет-комунікацій та медіа» охоплює вивчення правового статусу онлайн-платформ і соціальних мереж; питання контенту, цензури, дезінформації; відповідальність за поширення неправдивих даних; судова практика ЄСПЛ щодо свободи слова. Мета вивчення: розвинути здатність збалансовано оцінювати співвідношення свободи вираження поглядів і обов'язку не порушувати інформаційну безпеку чи права інших осіб.

Тема 8. Сучасний стан і перспективи розвитку інформаційного права в Україні та світі

Тема «Сучасний стан і перспективи розвитку інформаційного права в Україні та світі» розглядає тенденції цифровізації державного управління, гармонізація українського законодавства з міжнародними нормами, проблеми правового забезпечення електронного врядування та цифрових прав людини. Мета вивчення: підсумувати знання, проаналізувати національні й глобальні тенденції розвитку інформаційного права, спрогнозувати подальші напрями його вдосконалення.

3. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять з елементам презентацій Microsoft PowerPoint. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

4. Форми і методи навчання

Основними формами занять із навчальної дисципліни «Актуальні питання інформаційного права» є практичні заняття та самостійна робота здобувачів вищої освіти.

При проведенні практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як-то: робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічні виступи, групові проєкти та кейс-завдання.

Здобувачі освіти опрацьовують інформацію з наукових, навчальних та лекційних джерел, в тому числі за допомогою всесвітньої мережі Інтернет і бібліотек, під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають із доповідями та презентаціями, що можуть бути підготовленими як у групі, так і індивідуально.

5. Система оцінювання та вимоги (критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують)

Оцінювання знань здійснюється відповідно до:

1. Положення про організацію освітнього процесу в ПрАТ «ВНЗ «МАУП»
https://drive.google.com/file/d/1b19SAAb9_C7rwcO5LCg1uDAGISflyArq/view
2. «Положення про систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ПрАТ ВНЗ МАУП»
<https://maup.com.ua/assets/files/yakist/studcentr/polozhennya-pro-sistemu-ocinyuvannya-rezultativ-navchannya-zdobuvachiv-vishhoi-osviti.pdf>

2-й семестр.

№ тем	1	2	3	4	5	6	7	8	Заг.сума балів
Робота на сем.занятті	5	5	5	5	5	5	5	5	40
Сам.робота	5	5	5	5	5	5	5	5	40
Всього									80

Підсумкове оцінювання	Сума балів за семінари	Сума балів за самостійні роботи	Модульна контрольна робота	Сума балів за залік	Загальна сума
	40	40	20	-	100

5.1 Відвідування та робота на семінарських (практичних) заняттях та критерії їх оцінювання

Під час вивчення курсу виконується *робота на семінарських (практичних) заняттях по кожній з 8 тем.*

Критерії оцінювання:

правильність відповідей та розрахунків – від 0 до 4 балів;

відповідність оформлення практичних робіт вимогам – 1 бал.

(враховуються лише за умови нарахування балів за правильність відповідей).

Робота на семінарському занятті оцінюється у **5 балів**.

Максимальна кількість балів за семінарські (практичні) заняття по курсу – **40 балів**.

Зміст практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Інформаційне право як галузь права: предмет і принципи Завдання: • Скласти схему системи інформаційного права України. • Визначити ключові принципи інформаційного права та навести приклади їхнього практичного прояву. • Проаналізувати приклад інформаційного спору: який принцип порушено, якою нормою його можна захистити. Результат: Здобувач розуміє структуру галузі, уміє розрізняти її принципи та застосовувати їх у конкретних правовідносинах. Дискусія: Чи є інформаційне право самостійною галуззю, чи воно є комплексним міжгалузевим утворенням?	2
2	Тема 2. Джерела інформаційного права України та міжнародні стандарти Завдання: • Підготувати коротку аналітичну довідку про дію Закону України «Про інформацію». • Провести порівняльний аналіз між GDPR (ЄС) і Законом України «Про захист персональних даних». Результат: Здобувач розрізняє національні та міжнародні джерела	2

3	інформаційного права, уміє співвідносити їх між собою. Дискусія: Чи забезпечують українські закони рівень захисту персональних даних, еквівалентний європейському? Тема 3. Правовий статус суб'єктів інформаційних відносин Завдання: - Визначити суб'єктів інформаційних відносин у конкретних ситуаціях (журналіст, держслужбовець, оператор персональних даних, користувач соцмереж). - Розробити коротку модель договору про передачу інформації чи даних. Результат: Здобувач уміє визначати правовий статус і обсяг відповідальності кожного суб'єкта у сфері інформації. Дискусія: Чи має держава виступати рівноправним суб'єктом інформаційних відносин поряд із громадянами та бізнесом?	2
4	Тема 4. Правовий режим інформації та доступ до неї Завдання: - Розібрати приклади обмеження доступу до публічної інформації. - Визначити, чи правомірні ці обмеження за Законом «Про доступ до публічної інформації». Результат: Здобувач здатен правильно класифікувати інформацію за режимом доступу, розуміє межі відкритості даних. Дискусія: Що важливіше в демократичній державі — прозорість чи захист секретності?	2
5	Тема 5. Захист персональних даних і право на приватність	2

	Завдання: - Оцінити кейс: роботодавець установив відеоспостереження на робочому місці — чи порушено право на приватність працівників? - Запропонувати правові шляхи захисту особи в разі незаконного розголошення персональної інформації. Результат: Студент уміє ідентифікувати порушення права на приватність і пропонувати правові способи їх усунення. Дискусія: Де межа між приватністю особи та публічним інтересом?	
6	Тема 6. Інформаційна безпека та кіберправо Завдання: - Проаналізувати ситуацію: відомості з держреєстру були зламані — визначити юридичну кваліфікацію події та відповідальність. - Знайти в законодавстві основні права та обов'язки суб'єктів у сфері кібербезпеки. Результат: Здобувач може застосувати норми законів у сфері кіберзахисту, розуміє роль державних та міжнародних інституцій. Дискусія: Чи можливо забезпечити повну кібербезпеку без обмеження прав на інформацію?	2
7	Тема 7. Правові аспекти інтернет-комунікацій і медіа Завдання: - Визначити правові наслідки поширення фейкової новини у соціальній мережі. - Скласти план правового аналізу контенту ЗМІ з точки зору захисту честі та гідності. Результат: Здобувач оволодіває навичками правового аналізу інформації у ЗМІ та соціальних мережах. Дискусія: Чи є блокування користувача у соціальній мережі порушенням	2

	його права на свободу слова?	
8	Тема 8. Сучасний стан і перспективи розвитку інформаційного права Завдання: - Підготувати аналітичну записку про шляхи вдосконалення законодавства України у сфері інформаційної політики. - Проаналізувати успішні європейські практики регулювання цифрових прав. Результат: Студент здатен робити науково обґрунтовані висновки щодо розвитку інформаційного законодавства та пропонувати шляхи його вдосконалення. Дискусія: Які зміни найближчим часом потрібні українському інформаційному законодавству для інтеграції з ЄС?	2
Усього за навчальною дисципліною		16

5.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Під час вивчення курсу виконуються завдання для самостійних робіт до 8 тем.

Критерії оцінювання:

Змістовність, відповідність темі та вимогам оформлення – 5 бал.

Максимальна кількість балів за одиницю самостійної роботи – 5 бал.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу по курсу – 40 балів.

Зміст завдань для самостійної роботи здобувача (СРЗ)

№ п/п	Зміст самостійної роботи здобувача вищої освіти	Форми контролю СРЗ	Обсяг СРЗ (годин)
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ТА ІНСТИТУТИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА			
1	Тема 1. Інформаційне право як галузь права: предмет, метод, принципи Завдання для самостійної роботи: ☐ Опрацювати підручники та наукові статті про предмет та метод інформаційного права. ☐ Підготувати структурно-логічну схему системи	☐ опрацювання нормативно-правових актів; ☐ підготовка аналітичних	8

	інформаційного права України.	матеріалів; ☐ підготовка презентацій.	
2	Тема 2. Джерела інформаційного права України та міжнародні стандарти Завдання для самостійної роботи: ☐ Здійснити порівняльний аналіз Закону України «Про інформацію» та GDPR. ☐ Опрацювати Конвенцію №108+ та визначити її значення для українського права.	☐ опрацювання нормативно-правових актів; ☐ підготовка аналітичних матеріалів; ☐ написання рефератів та есе.	8
3	Тема 3. Правовий статус суб'єктів інформаційних відносин Завдання для самостійної роботи: ☐ Описати правовий статус основних учасників інформаційних відносин у таблиці. ☐ Підготувати приклад договору або угоди про інформаційну співпрацю.	☐ опрацювання нормативно-правових актів; ☐ підготовка аналітичних матеріалів; ☐ написання рефератів та есе.	8
4	Тема 4. Правовий режим інформації та доступ до неї Завдання для самостійної роботи: ☐ Вивчити положення Закону України «Про доступ до публічної інформації». ☐ Підготувати короткий конспект судового рішення у справах щодо обмеження доступу до інформації.	☐ опрацювання нормативно-правових актів; ☐ підготовка аналітичних матеріалів; ☐ написання рефератів та есе; ☐ аналіз судової практики.	6
5	Тема 5. Захист персональних даних і право на приватність Завдання для самостійної роботи: ☐ Проаналізувати приклади порушення права на приватність у ЗМІ чи соцмережах. ☐ Підготувати пропозиції щодо удосконалення	☐ опрацювання нормативно-правових актів; ☐ підготовка аналітичних	6

	законодавства про персональні дані.	матеріалів; ☐ написання рефератів та есе.	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СУЧАСНІ ВИКЛИКИ, КІБЕРБЕЗПЕКА ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА			
6	Тема 6. Інформаційна безпека та кіберправо Завдання для самостійної роботи: ☐ Опрацювати Закон «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України». ☐ Підготувати схему системи органів, які забезпечують кібербезпеку в Україні.	☐ опрацювання нормативно-правових актів; ☐ підготовка аналітичних матеріалів; ☐ підготовка презентацій.	6
7	Тема 7. Правові аспекти інтернет-комунікацій і медіа Завдання для самостійної роботи: ☐ Ознайомитися з Кодексом етики українського журналіста. ☐ Зібрати приклади справ ЄСПЛ щодо свободи вираження поглядів (ст. 10 ЄКПЛ).	☐ опрацювання нормативно-правових актів; ☐ підготовка аналітичних матеріалів; ☐ аналіз судової практики; ☐ підготовка презентацій.	8
9	Тема 8. Сучасний стан і перспективи розвитку інформаційного права Завдання для самостійної роботи: ☐ Підготувати аналітичну довідку про проблеми гармонізації законодавства України із законодавством ЄС. ☐ Провести огляд нових нормативних актів у сфері цифрових технологій.	☐ опрацювання нормативно-правових актів; ☐ підготовка аналітичних матеріалів; ☐ написання рефератів та есе; ☐ аналіз судової практики.	8
Усього за навчальною дисципліною			58

Вимоги до написання рефератів.

Реферат є формою самостійної роботи здобувача, метою якої є поглиблення та засвоєння знань з дисципліни «Актуальні питання інформаційного права».

Тему реферату здобувач визначає за першою буквою за списком групи.

В окремих випадках здобувач може самостійно запропонувати та розробити тему реферату, попередньо обговоривши її з викладачем.

Структура, зміст і тема рефератів визначаються програмою курсу, що зумовлює таку послідовність роботи:

- вибір теми;
- розробка плану;
- ознайомлення з рекомендованою літературою;
- написання та оформлення роботи.

При написанні реферату та його оформленні варто керуватися такими критеріями:

- обґрунтування вибраної теми;
- опрацювання відповідної літератури;
- наявність авторського розділу;
- наявність списку використаних джерел.

Цитати та статистичні матеріали слід обов'язково супроводжувати посиланнями на джерела інформації, які мають бути відображені у списку використаних джерел. Посилання на інформаційні джерела необхідно подавати по тексту у квадратних дужках, наприклад [15, с. 74], 15 – це порядковий номер джерела у списку літератури, а 74 – сторінка із вказаного джерела.

Реферат має складатися із вступу (актуальність теми, предмет, об'єкт, мета, завдання), основної частини (визначення проблеми та послідовне її розкриття), висновків та списку використаних літературних джерел.

Загальний обсяг реферату – до 20 машинописних сторінки формату А4 з 14 шрифтом та інтервалом 1,5, із полями (верхнє/нижнє – 2 см, ліве – 3 см, праве – 1 см.).

Слід мати на увазі, що головною вимогою до реферату є розкриття суті питань, а не кількість сторінок.

Теми рефератів

1. Поняття та предмет інформаційного права в сучасній системі права України.
2. Інформаційні відносини як об'єкт правового регулювання.
3. Принципи інформаційного права: зміст, значення, сучасні тенденції розвитку.
4. Місце інформаційного права у системі національного та міжнародного права.
5. Еволюція інформаційного законодавства України: проблеми та перспективи.
6. Становлення інформаційного права як наукової дисципліни в Україні.
7. Вплив цифрової трансформації суспільства на розвиток інформаційного права.
8. Співвідношення інформаційного та конституційного права: право на інформацію і право на приватність.
9. Конституційно-правові основи захисту інформаційних прав людини.
10. Закон України «Про інформацію» в системі інформаційного законодавства.
11. Міжнародно-правові акти у сфері інформаційних відносин (Конвенція №108+, GDPR).

12. Суб'єкти інформаційних відносин: класифікація, права та обов'язки.
13. Держава як суб'єкт інформаційної політики: механізми реалізації повноважень.
14. Гарантії права громадян на інформацію: український та європейський досвід.
15. Механізми реалізації права на доступ до публічної інформації.
16. Проблеми обмеження доступу до інформації: законні підстави та зловживання.
17. Право на приватність як конституційна гарантія у цифровому суспільстві.
18. Захист персональних даних: досвід України та Європейського Союзу.
19. GDPR як модель захисту персональних даних: переваги та виклики для України.
20. Електронна комерція та обробка персональних даних споживачів.
21. Правові засади забезпечення інформаційної безпеки держави.
22. Система органів у сфері кібербезпеки України: повноваження та взаємодія.
23. Кіберзлочинність: сучасні тенденції та напрями міжнародного співробітництва.
24. Будапештська конвенція про кіберзлочинність: сутність і механізми реалізації.
25. Правове забезпечення свободи слова в Україні та державах ЄС.
26. Проблема дезінформації та «фейкових новин» як виклик правовому регулюванню.
27. Відповідальність засобів масової інформації за порушення інформаційного законодавства.
28. Інтернет-платформи як суб'єкти інформаційного права.
29. Соціальні мережі та модерація контенту: правовий аспект.
30. Медіарегулювання в Європі: досвід ЄС та рекомендації для України.
31. Баланс між свободою вираження поглядів і захистом національної безпеки.
32. Правові основи протидії інформаційним війнам та кібератакам.
33. Штучний інтелект як виклик інформаційному праву.
34. Правовий статус і відповідальність систем штучного інтелекту.
35. Big Data та правові проблеми масової обробки інформації.
36. Етичні стандарти використання штучного інтелекту: правовий вимір.
37. Електронне урядування (e-government) і цифрові права громадян.
38. Цифрова трансформація державного управління: правове забезпечення.
39. Міжнародні тенденції розвитку інформаційного права в епоху технологій III.
40. Перспективи гармонізації законодавства України з європейським у сфері інформаційного права.

5.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Проведення модульного контролю з дисципліни «Актуальні питання інформаційного права» здійснюється у формі стандартизованого опитування, яке включає дві частини: теоретичні питання та тестові завдання. Модульна контрольна виконується після Змістовного модуля 2.

Модульний контроль проходить у два етапи:

1 етап – виконання теоретичних завдань та тестів: здобувачі вищої освіти відповідають на 5 теоретичних питань та 10 тестових завдань.

2 етап – перевірка та оцінювання результатів викладачем: відповіді оцінюються за критеріями відповідності, повноти, коректності та логічності викладу.

Характеристика завдань.

Теоретичні питання (5 питань):

Теоретичні питання охоплюють основні теми курсу, акцентуючи увагу на ключових аспектах.

Відповіді надаються у письмовій формі.

Завдання охоплюють ключові поняття, механізми та принципи адміністративного права та процесу.

Кожне питання оцінюється у **2 бали** (**2 бали** – відповідь повна, логічно викладена, містить коректні приклади; **1 бал** – відповідь часткова, є незначні помилки; **0 балів** – відповідь відсутня або неправильна).

Максимальна кількість балів за теоретичну частину – **10 балів**.

Тестові завдання (10 запитань):

Тестові завдання стосуються термінології, функцій, принципів та особливостей застосування адміністративного права та процесу на практиці.

Запитання формулюються з урахуванням принципів:

Лаконічність: чіткі та стислі формулювання.

Завершеність: відповіді охоплюють всі аспекти запитання.

Гомогенність: правильні та неправильні варіанти відповіді логічно та граматично подібні.

Вибірковість: питання стосуються суттєвих аспектів вивченого матеріалу.

Завдання передбачають вибір одного правильного варіанта з чотирьох запропонованих.

Кожне тестове завдання оцінюється в **1 бал**. (**1 бал** – відповідь правильна; **0 балів** – відповідь неправильна).

Максимальна кількість балів за тестову частину – **10 балів**.

Загальна максимальна можлива кількість балів за модульну контрольну роботу - 20 балів.

Час на виконання.

На виконання всього контрольного завдання відводиться **45 хвилин** (30 хвилин на теоретичні питання та 15 хвилин на тестові завдання).

Мінімальний поріг.

Для успішного складання модульного контролю здобувач повинен набрати не менше 12 балів (60% від максимальної кількості).

Загальні критерії оцінювання тестових завдань:

Бали	Процент виконання	Результат
19-20	91-100%	Зараховано
16-18	83-90%	
14-15	76-82%	
13	60-75%	
12	60-67%	

0-11	< 60%	Не зараховано

5.4 Індивідуальні завдання та критерії їх оцінювання

До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Також, заохочувальні бали можуть нараховуватися, якщо здобувач освіти, наприклад, виконав і захистив певні види робіт, відвідував всі лекції, семінарські й практичні заняття, має власний рукописний конспект лекцій та опрацьований додатковий навчальний матеріал, немає пропусків занять без поважних причин, відвідував додаткові консультації за участі лектора тощо.

Сума заохочувальних балів враховується при виставленні підсумкових балів в заліково-екзаменаційну відомість (але не більше **89 балів** в загальному підсумку) і може бути автоматично зарахована при виставленні підсумкової семестрової оцінки з відповідної освітньої компоненти.

Заохочувальні бали не є нормативними і не входять до таблиці розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти та основної шкали системи оцінювання.

Один захід може бути підставою для виставлення заохочувальних балів лише за однією найбільш релевантною освітньою компонентою.

5.5 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Залік. Відбувається згідно з «Положення про систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ПрАТ ВНЗ МАУП» <https://maup.com.ua/assets/files/yakist/studcentr/polozhennya-pro-sistemu-ocinyuvannya-rezultativ-navchannya-zdobuvachiv-vishhoi-osviti.pdf>

Орієнтовний перелік питань для комплексного контролю:

1. Поняття інформаційного права як галузі права.
2. Предмет правового регулювання інформаційного права.
3. Методи правового регулювання в інформаційному праві.
4. Основні принципи інформаційного права.
5. Інформаційні відносини як об'єкт правового регулювання.
6. Функції інформаційного права.
7. Структура системи інформаційного права в Україні.
8. Галузеві та міжгалузеві зв'язки інформаційного права.

9. Роль інформаційного права у формуванні інформаційного суспільства.
10. Вплив цифрових технологій на становлення інформаційного права.
11. Джерела інформаційного права: поняття та класифікація.
12. Конституція України як джерело інформаційного права.
13. Аналіз Закону України «Про інформацію».
14. Закон України «Про доступ до публічної інформації» — основні положення.
15. Закон України «Про захист персональних даних» — зміст і структура.
16. Підзаконні нормативно-правові акти у сфері інформації.
17. Судова практика як джерело інформаційного права.
18. Міжнародно-правові акти у сфері інформаційних відносин.
19. Конвенція Ради Європи №108+: зміст і значення.
20. Вплив GDPR на законодавство України.
21. Суб'єкти інформаційних правовідносин: поняття, класифікація.
22. Особа як носій інформаційних прав.
23. Права і обов'язки громадян у сфері інформаційних відносин.
24. Правовий статус юридичних осіб у сфері інформаційної діяльності.
25. Повноваження державних органів у сфері інформації.
26. Інформаційна правосуб'єктність іноземців та осіб без громадянства.
27. Відповідальність суб'єктів за порушення інформаційного законодавства.
28. Поняття інформаційної правосуб'єктності.
29. Проблеми визначення користувачів як суб'єктів інформаційних правовідносин.
30. Взаємодія суб'єктів у публічно-правовій сфері інформаційних відносин.
31. Поняття правового режиму інформації.
32. Класифікація інформації за режимом доступу.
33. Види інформації: публічна, службова, конфіденційна, персональні дані, державна таємниця.
34. Принцип відкритості інформації.
35. Порядок надання публічної інформації на запит.
36. Відмова в наданні інформації: правові підстави.
37. Обмеження доступу до інформації: законодавчі умови.
38. Баланс між правом на доступ і захистом приватності.
39. Права журналістів щодо збору та поширення інформації.
40. Судова практика у справах про обмеження доступу до інформації.
41. Поняття та склад персональних даних.
42. Принципи обробки персональних даних.
43. Права суб'єктів персональних даних.
44. Обов'язки володільців і розпорядників персональних даних.
45. Механізми контролю за обробкою персональних даних в Україні.
46. Роль Уповноваженого Верховної Ради з прав людини у сфері приватності.
47. Європейський досвід захисту персональних даних (GDPR).
48. Відповідальність за порушення законодавства про персональні дані.
49. Право на приватність у контексті цифрової комунікації.
50. Судова практика ЄСПЛ щодо права на приватність.
51. Поняття інформаційної безпеки.

52. Структура національної системи забезпечення інформаційної безпеки України.
53. Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки».
54. Поняття кіберзлочинності та її види.
55. Основні загрози в кіберпросторі.
56. Міжнародно-правове співробітництво щодо протидії кіберзлочинності.
57. Будапештська конвенція: основні принципи.
58. Відповідальність за втручання в роботу автоматизованих систем.
59. Роль CERT-UA і Національного координаційного центру кібербезпеки.
60. Правові засоби реагування на кіберінциденти.
61. Поняття інтернет-спільноти як суб'єкта інформаційного простору.
62. Правове регулювання діяльності онлайн-платформ.
63. Соціальні мережі як середовище правових відносин.
64. Проблеми дезінформації та фейків: правовий аспект.
65. Межі свободи слова у цифровому середовищі.
66. Роль саморегулювання медіа у забезпеченні етики комунікації.
67. Відповідальність медіа за поширення неправдивої інформації.
68. Судова практика ЄСПЛ щодо свободи вираження поглядів.
69. Цензура й обмеження комунікацій в Інтернеті.
70. Правове регулювання цифрової реклами та інформаційного контенту.
71. Поняття і правовий статус систем штучного інтелекту.
72. Виклики правового регулювання штучного інтелекту.
73. Відповідальність за дії систем ШІ.
74. Використання ШІ в державному управлінні: законодавчі ризики.
75. Правові аспекти використання великих даних (Big Data).
76. Big Data і приватність: колізія інтересів.
77. Етичні стандарти використання технологій ШІ.
78. Регулювання штучного інтелекту в ЄС (AI Act).
79. Алгоритмічна упередженість і правова відповідальність.
80. Цифрова етика та принципи конфіденційності в епоху автоматизації.
81. Цифрова трансформація державного управління.
82. Електронне урядування: правові засади функціонування.
83. Сервіси держави онлайн («Дія», електронні сервіси): правовий вимір.
84. Цифрові права людини: сутність і гарантії.
85. Інформаційна політика держави: напрями розвитку.
86. Міжнародне співробітництво у сфері інформаційного права.
87. Гармонізація українського законодавства з нормами Європейського Союзу.
88. Інформаційне право майбутнього: виклики штучного інтелекту та цифрової економіки.
89. Проблеми адаптації українських норм до вимог кібербезпеки ЄС.
90. Перспективи створення єдиного цифрового правового простору в Україні.

Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECT8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи).	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

6. Політика курсу:

Курс “Актуальні питання інформаційного права” передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності згідно Кодексу академічної доброчесності МАУП https://drive.google.com/file/d/1r74_4CHxDx1bpAvw8X4AvaqLSGWbyaYd/view та Положення про запобігання та виявлення плагіату в наукових та академічних текстах у ПрАТ ВНЗ МАУП https://maup.com.ua/assets/files/about/polozhennya_pro_zapobiganni_ta_viyavlennya_plagiatu.pdf, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських (практичних) заняттях, а також виконання завдань для самостійної роботи.

Відпрацювання семінарського заняття може здійснюватися у формі опитування, тестування, виконання практичного завдання, розв'язання задачі з відповідної теми.

В кінці вивчення курсу проводиться модульна контрольна робота 1 (Тема 1-8). Результат модульної контрольної роботи для здобувача, який не з'явився на контрольні заходи, є нульовим. У такому разі, здобувач має можливість повторно виконати модульну контрольну роботу.

Не допустимо: пропуск занять без поважних причин; запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів); списування та плагіат.

Рекомендовані джерела (література):

Основні джерела:

1. Конституція України (із змінами, станом на 2024 рік).
2. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 р. № 2657-XII (в чинній редакції 2023 р.).
3. Закон України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 р. № 2297-VI (із змінами 2023 р.).
4. Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 р. № 2939-VI (ост. ред. 2022 р.).
5. Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» від 05.10.2017 р. № 2163-VIII (ост. ред. 2023 р.).
6. Закон України «Про Національну програму інформатизації» (редакція 2022 р.).
7. Стратегія кібербезпеки України (Указ Президента України № 447/2021 від 26.08.2021 р.).
8. Концепція розвитку цифрових прав людини в Україні (проект, підготовлений Мінцифри України, 2023 р.). Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Захист інформації: міжнародні відносини та політичний консалтинг: навч. посібник. К.: Видавництво Ліра-К, 2022. 312 с.
9. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Кібернологія: цифрова віртуальність та воєнна реальність: навч. посібник. К.: Університет «Україна», 2023. 252 с.
10. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П., В.О. Глушков. Сучасні кібервійни XXI століття: квантові технології: навч. посібник. К.: Видавництво Ліра-К, 2024. 182 с.
11. Гавловський В. Д. Інформаційне право України: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2020. 528 с.
12. Дзьобань О. П., Тітова Н. В. Інформаційне право: актуальні проблеми розвитку в умовах цифровізації. Харків: Право, 2021. 312 с.
13. Калініченко Л. А. Інформаційне право: сучасні виклики, стандарти, практика застосування. Харків: НЮУ ім. Ярослава Мудрого, 2022. 280 с.
14. Марущак А. В. Правове забезпечення інформаційної безпеки України: сучасний стан та напрями удосконалення. Київ: НАВС, 2020. 246 с.
15. Рагульська В. В. Цифрове право: теорія, практика, тенденції розвитку. Одеса: Фенікс, 2021. 340 с.
16. Ящук І. В. Правові засади захисту персональних даних: національний і європейський вимір. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2022. 228 с.
17. Костенко О. М. Інформаційна безпека держави: правові, етичні та філософські аспекти. Київ: КНТ, 2019. 192 с.
18. Соловійова К. С. Електронне урядування і цифрові права громадян: правовий аналіз. Київ: Юстініан, 2023. 276 с.

Додаткова:

1. Брижко В. М. Захист приватності в цифрову епоху: виклики та правові рішення. Київ: Алерта, 2020. 232 с.

1. Петков В. Ю. Медіаправо України: сучасні проблеми та європейські стандарти. Київ: НАДУ, 2021. 310 с.
2. Дутко А. О. Кіберзлочинність і міжнародне співробітництво у сфері протидії кіберзагрозам. Львів: Сполом, 2022. 256 с.
3. Кучеренко О. І. Штучний інтелект у праві: етичні та юридичні аспекти. Київ: НДІ інформатики і права НАН України, 2023. 198 с.
4. Європейський суд з прав людини. *Dobbs v. Ukraine* та інші рішення щодо свободи слова та приватності в Інтернеті (2019–2023).
5. Міністерство цифрової трансформації України. Цифрова стратегія України 2025. Офіційний сайт Мінцифри, 2021.
6. UNESCO. Ethics of Artificial Intelligence – Recommendation on the Ethics of AI (Adopted 2021).
7. Council of Europe. Guidelines on Freedom of Expression and Internet Platforms (2022).
8. ЄС – Digital Services Act (DSA) та Digital Markets Act (DMA) офіційні тексти (2022–2023).
9. Harari N. *Data and Power: Privacy, AI and the New Age of Information Control*. Oxford University Press, 2022.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний портал Верховної Ради України: <https://zakon.rada.gov.ua>
10. Офіційний сайт Міністерства цифрової трансформації України: <https://thedigital.gov.ua>
11. Європейський портал із захисту даних: <https://edpb.europa.eu>
12. Портал Ради Європи з питань кіберзлочинів: <https://www.coe.int/cybercrime>
13. Судова база ЄСПЛ: <https://hudoc.echr.coe.int>
14. OECD AI Policy Observatory: <https://oecd.ai>